

„Nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk”
(ApCsel 4,20)

FERENC PÁPA ÜZENETE A MISSZIÓK VILÁGNAPJÁRA

(2021. október 17.)

Kedves Testvéreim!

Amikor megtapasztaljuk Isten szeretetének erejét és felismerjük atyai jelenlétét személyes és közösségi életünkben, nem tehetünk mást, mint hogy hirdetjük és megosztjuk azt, amit *láttunk és hallottunk*. Jézusnak a tanítványaihoz való viszonya, az ő embersége, mely feltárul előttünk a megtestesülés titkában, az ő evangéliumában és húsvétjában, megmutatja nekünk, mennyire szereti Isten az emberiséget, és hogy magáévá teszi örömeinket és szenvedéseinket, reményeinket és aggodalmainkat (vö. II. Vatikáni Zsinat: *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció, 22). Krisztusban minden arra emlékeztet bennünket, hogy a világ, melyben élünk, és a világ megváltásra szorultsága nem idegen tőle, és arra hív bennünket, hogy tevékenyen vegyünk részt ebben a küldetésben: „Menjetek ki az útkereszteződésekre, s akit csak találtok, hívjátok meg a menyegzőre!” (Mt 22,9). Senki sincs kizárva, senkinek sem kell kívülállónak vagy távolinak éreznie magát ettől az együttérző szeretettől.

Az apostolok tapasztalata

Az evangelizálás története a meghívó Úr szenvedélyes keresésével kezdődik, aki mindenkivel – ott, ahol éppen van – baráti párbeszédet kezdeményez (vö. Jn 15,12–17). Az apostolok, akik elsőként beszámolnak erről, még arra a napra és órára is emlékeznek, amikor először találkoztak vele: „A tizedik óra körül járhatott” (Jn 1,39). Az Úr barátságának megtapasztalása, látni, ahogy betegeket gyógyít, a bűnösökkel eszik, táplálja az éhezőket, közeledik a kiteszítottakhoz, megérinti a tisztátalanokat, azonosul a rászorulókkal, meghív a boldogságokra, és az új, hiteles tanítás kitörölhetetlen nyomot hagyott bennük, ámulatot, kitörő örömet és mélységes

hálát ébresztett bennük. Jeremiás próféta úgy írja le ezt a tapasztalatot, mint az Úr aktív jelenlétének lángoló tüzét a szívünkben, amely misszióra ösztönöz bennünket, még ha az időnként áldozatokkal és meg nem értéssel jár is (vö. Jer 20,7–9). A szeretet mindig mozgásban van, és arra indít, hogy megosszuk ezt a csodálatos és reményteli üzenetet: „Megtaláltuk a Messiást” (Jn 1,41).

Jézussal mi is láttuk, hallottuk és megtapasztaltuk, hogy a dolgok másként is mehetnek. Ő már elindította – már ma – a jövőt, emlékeztetve minket emberségünk egyik gyakran elfeledett dimenziójára, nevezetesen arra, hogy „a teljességre teremtettünk, amely csak a szeretet által érhető el” (*Fratelli tutti* enciklika, 68). Új idők, amelyek olyan hitet ébresztenek, amely képes arra, hogy új kezdeményezéseket inspiráljon és olyan emberekből alkosson közösséget, akik megtanulják elfogadni saját gyarlóságukat és mások gyarlóságát, előmozdítják a testvériséget és a szociális érzékenységet (vö. uo. 67). Az egyházi közösség akkor csillantja fel szépségét, amikor hálával emlékezik arra, hogy az Úr előbb szeretett minket (vö. 1Jn 4,19). „Az Úr megelőlegezett szeretete meglep minket, és a meglepetés természeténél fogva nem birtokolható és általunk ki nem kényszeríthető [...] Az ingyenesség csodája, önmagunk ingyenes odaajándékozása csak így tud kivirágozni. A missziós buzgalmat sem lehet soha érvelés vagy számítás eredményeként elérni. A »missziós helyzetbe« állás a hála tükröződése” (*Üzenet a Pápai Missziós Művekhez*, 2020. május 21.).

Mindazonáltal azok nem voltak könnyű idők: az őskeresztények a hitüket ellenségeskedés és nehézségek közepette gyakorolták. A kirekesztettség és a bebörtönzés tapasztalatai olyan belső és külső küzdelmekkel párosultak, amelyek ellentmondani, sőt, egyenes tagadni látszottak mindazt, amit láttak és hallottak. Mégis, ahelyett, hogy a nehézségek vagy az akadályok arra készítették volna őket, hogy visszalépjenek vagy önmagukba zárkozzanak, ezek a tapasztalatok arra ösztönözték őket, hogy a kellemetlenségeket, az ellenszenvet és a nehézségeket a misszió kedvező lehetőségévé alakítsák. A korlátok és akadályok annak kiváltságos alkalmi váltak, hogy mindent és mindenkit felkenjenek az Úr Lelkével. Semmit és senkit nem lehetett kizárni a felszabadító üzenetből.

Mindezekről élő tanúságot tesz az *Apostolok cselekedetei*, az a könyv, amelyet a misszióra induló tanítványok mindig kéznél tartanak. Ebben azt olvashatjuk, hogy miként terjedt az evangélium illata az apostolok hirdető tevékenysége által, és hogyan ébresztette fel azt az örömet, amelyet csakis a Lélek adhat. Az Apostolok cselekedeteinek könyve arra tanít bennünket, hogy a nehézségeket úgy viseljük el, hogy közben szilárdan Krisztusba kapaszkodunk, és így növekszünk majd abban a „meggyőződésben, hogy Isten minden körülmények között tud cselekedni, a látszólagos kudarcok között is”, és abban a bizonyosságban, hogy „aki szeretetből Istennek ajándékozza magát, biztosan termékeny lesz (vö. Jn 15,5)” (*Evangélii gaudium* apostoli buzdítás, 279).

Mindez igaz reánk is: a mostani idők sem könnyűek. A világvárvány nyilvánvalóvá tette és felerősítette a fájdalmat, a magányt, a szegénységet és az igazságtalanságokat, amelyekről oly sok ember szenvedett már eddig is, leleplezte hamis biztonságérzetünket és feltárta a köztünk hangtalanul pusztító szakadást és polarizációt. A legkiszolgáltatottabbak és legsebezhetőbbek még inkább megtapasztalhatták sebezhetőségüket és törékenységüket. Átéltük a csüggedést, a kiábrándultságot és a fáradtságot, sőt a reményt elvevő konformista keserűség is képes volt kiülni arcunkra. Mi azonban „nem magunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat, magunkat

csak úgy, mint a ti szolgátokat Jézus kedvéért” (2Kor 4,5). Ennek eredményeképpen közösségeinkben és családjainkban felhangzik az életadó ige, mely visszhangzik szívünkben, és azt üzeni: „Nincs itt, hanem feltámadt” (Lk 24,6). A reménynek ez az üzenete összezúzza a determinizmus minden formáját, és azok számára, akik hagyják, hogy megérintse őket ez az üzenet, megadja a szükséges szabadságot és bátorságot ahhoz, hogy felálljanak és kreatívan keressék az együttérzés minden lehetséges módját, Isten hozzánk való közelségének „szentségét”, egy olyan közelséget, amely senkit sem hagy az út szélén.

A világiárvány mostani időszakában, amikor nagy a kísértés arra, hogy a közömbösséget és a részvétlenséget az egészséges társadalmi távolságtartás jegyében álcázzuk és igazoljuk, sürgősen szükség van az *együttérzés missziójára*, amely ezt a szükséges távolságtartást a találkozás, a gondoskodás és a segítség lehetőségévé teheti. „Amit láttunk és hallottunk” (ApCsel 4,20), a megtapasztalt irgalmasság vonatkozási ponttá és a hitelesség forrásává válik, lehetővé téve számunkra, hogy visszanyerjük közös szenvedélyünket az „összetartozás és a szolidaritás közösségének megteremtésére, mely időt, energiát és erőforrást igényel” (*Fratelli tutti* enciklika, 36). Mindennap az Úr szava szabadít és ment meg bennünket a kifogásoktól és attól, hogy a leggyávább szkepticizmusba zárkózzunk: „Semmi sem változik, minden marad a régiben.” Arra a kérdésre, hogy „miért kellene lemondanom a biztonságomról, kényelmemről és élvezeteimről, ha nem látok semmilyen kézzelfogható eredményt”, a válasz mindig ugyanaz: „Jézus Krisztus legyőzte a bűnt és a halált, és tele van hatalommal. Jézus Krisztus valóságosan él” (*Evangelii gaudium* apostoli buzdítás, 275), és azt akarja, hogy mi is élők és testvériesek legyünk, hogy képesek legyünk befogadni és megosztani ezt a reményt. A jelen élethelyzetben sürgető szükség van a remény misszionáriusaira, akik az Úr által felkenve prófétai módon tudnak emlékeztetni arra, hogy senki sem képes megmenteni önmagát.

Az apostolokhoz és az első keresztyénekhez hasonlóan mi is teljes meggyőződéssel mondhatjuk: „Nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk” (ApCsel 4,20). Mindaz, amit kaptunk, amit az Úr fokozatosan nekünk juttatott, arra szolgál, hogy felhasználjuk és szabadon megosszuk másokkal. Ahogy az apostolok látták, hallották és megtapasztalták Jézus üdvözítő erejét (vö. 1Jn 1,1–4), úgy mi is megérinthetjük nap mint nap Krisztus szenvedő és dicsőséges testét, és bátorságot meríthetünk belőle, hogy mindenkivel, akivel csak találkozunk, megosszuk reményünket és annak biztos tudatát, hogy az Úr mindig velünk van. Keresztyénként nem tartathatjuk meg az Urat magunknak: az Egyház evangelizáló küldetése világunk átalakításában és a teremtés megóvásában teljeseedik ki.

Meghívás minden ember számára

Az ideai missziós világnap témája – „Nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk” (ApCsel 4,20) – mindannyiunk számára meghívás, hogy „vállaljuk fel”, és vigyük el másokhoz azt, amit szívünkben hordozunk. Ez a küldetés mindig is az Egyház identitása volt: „azért létezik, hogy evangelizáljon” (Szent VI. Pál: *Evangelii nuntiandi* apostoli buzdítás, 14). Hitéletünk elgyengül, elveszíti prófétai erejét és képességét arra, hogy ámulatot és hálát ébresszen, ha elszigetelődünk és kis csoportokba zárkózzunk. A hitélet természeténél fogva növekvő nyitottságot kíván meg, hogy mindenkit és mindenhol elérjen és magához öleljen. Az első keresztyéneket, akik messze voltak attól, hogy engedjenek annak a kísértésnek, hogy elit csoportként bezárkózzanak, az Úr és az új életre vonatkozó meghívás arra indította, hogy

elinduljanak a nemzetekhez, és tanúságot tegyenek arról, amit láttak és hallottak: Isten országa közel van. Tették ezt azzal a nagylelkűséggel, hálával és nemeslelkűséggel, amely azokra jellemző, akik abban a tudatban vetnek magot, hogy mások is élvezni fogják erőfeszítéseik és áldozatuk gyümölcsét. Ezért szívesen gondolkodom arra, hogy „a leggyengébbek, a legkorlátozottabbak és a legsérültebbek is misszionáriusok lehetnek a maguk módján, mert a jó átadható akkor is, ha sok gyengeséggel jár együtt” (*Christus vivit* szinódus utáni apostoli buzdítás, 239).

A missziós világnapon, melyet minden évben október utolsó előtti vasárnapján tartunk, hálával emlékezünk azokra az emberekre, akik életük tanúságtételével segítenek megújítani keresztségi elkötelezettségünket amellelt, hogy az evangélium nagylelkű és örömteli apostolai legyünk. Különösen emlékezünk mindazokra, akik útra keltek, hogy otthont és családot hátrahagyva, azonnal és félelem nélkül elvigyék az evangéliumot azokhoz a népekhez és azokba a városokba, ahol sok ember szomjazza az evangélium áldását.

Missziós tanúságtételük szemlélése arra ösztönöz bennünket, hogy mi is bátrak legyünk, és kérjük „az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába” (Lk 10,2). Tudjuk ugyanis, hogy a misszióra való meghívás nem a múltnak vagy a korábbi időknek a romantikus emléke. Jézusnak ma is szüksége van olyan szívekre, amelyek képesek igazi szerelmi történetként megtapasztalni hivatásukat, mely arra ösztönzi őket, hogy az együttérzés hírnökeiként és eszközeiként elinduljanak világunk perifériáira. Ezzel a meghívással Jézus mindenkihez fordul, még ha nem is ugyanolyan módon. Gondoljunk arra, hogy vannak olyan perifériák, amelyek a közelünkben vannak, városaink központjában vagy saját családjunkban. A szeretetre való egyetemes nyitottságnak van egy olyan dimenziója, amely nem földrajzi, hanem egzisztenciális természetű. Mindig, de különösen a világválság idején fontos, hogy naponta növekedjen képességünk arra, hogy körünket tágítsuk, hogy elérjünk azokat, akik bár fizikailag közel vannak hozzánk, de nem tartoznak közvetlen „érdekkörünkhöz” (vö. *Fratelli tutti* enciklika, 97). A misszió megélése annak megkövetelése, hogy ugyanazokat az érzéseket tápláljuk magunkban, amelyek Krisztus Jézusban voltak, hogy vele együtt higgyük, hogy a körülöttem élő emberek is testvéreim. Az ő együttérző szeretete ébressze fel a mi szívünket is, és tegyen mindannyiunkat misszionárius tanítvánnyá.

Mária, az első misszionárius tanítvány, növelje minden megkeresztelt emberben a vágyat arra, hogy a föld sója és a világ világossága legyen (vö. Mt 5,13–14).

Kelt Rómában, Lateráni Szent Jánosnál, 2021. január 6-án, az Úr megjelenésének főünnepén.

Ferenc